

Vaša spinalna anestezija

Brošura nudi informacije o tem, kaj lahko pričakujete pri operaciji s spinalno anestezijo.

Skupaj so jo napisali anesteziologi, pacienti in predstavniki pacientov.

Vsebina

Ta brošura pojasnjuje:

- kaj je spinalna anestezija
- kdaj se uporablja
- zakaj bi vam med operacijo lahko koristila
- kako deluje in kaj lahko pričakujete
- tveganja in skupno odločanje.

Kaj je spinalna anestezija?

Za številne operacijske posege je značilno, da so bolniki med njimi v splošni anesteziji. Pri operacijah pod pasom pa boste morda namesto tega morda imeli spinalno anestezijo. V tem primeru vam lokalni anestetik vbrizgajo v spodnji del hrbta (med kosti hrbtenice). To zagotavlja anestezijo od pasu navzdol, tako da med operacijo ne čutite nelagodja. S spinalno anestezijo boste med posegom lahko budni.

Običajno učinki spinalne anestezije trajajo nekaj ur. Ob tem vam bodo morda vbrizgali še druga zdravila, ki bodo lajšala bolečino še ure po tem, ko bo anestetik popustil.

Med spinalno anestezijo ste lahko:

- popolnoma budni,
- sedirani – z zdravili, zaradi katerih ste sproščeni ali zaspani, vendar ne boste popolnoma zaspali in se boste morda zavedali svoje okolice.

Pri nekaterih operacijah se za poznejše dodatno lajšanje bolečin spinalna anestezija da pred splošno.

Številni posegi na spodnjih delih telesa so primerni za spinalno anestezijo, zlasti tisti, ki vključujejo laparoskopijo.

Spinalno anestezijo samostojno ali skupaj s splošno pogosto uporabljajo pri:

- splošni kirurgiji, na primer operaciji kile, operacijah hemoroidov (hemoroidi) in operaciji črevesja
- ortopedski kirurgiji na sklepih, kot so zamenjave kolka in kolena ali kosti noge
- žilni kirurgiji: operacijah krvnih žil v nogah
- ginekologiji: operacijah prolapsa, histeroskopiji in nekaterih vrstah histerektomije
- urologiji: operacijah prostate, mehurja, spolovil
- onkološki kirurgiji na abdominalnem predelu (trebuh).

Zakaj se odločiti za spinalno anestezijo?

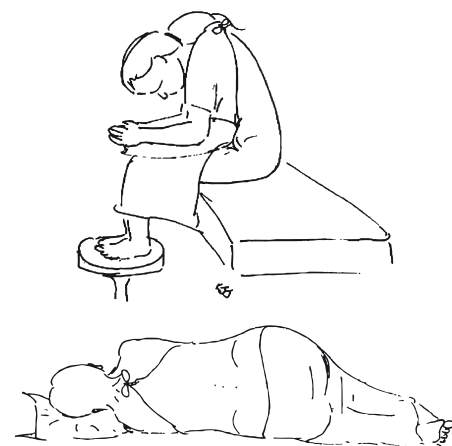
Glede na vaše osebno zdravstveno stanje vam spinalna anestezija lahko koristi. Vaš anesteziolog se bo o tem pogovoril z vami in vam pomagal pri odločitvi, kaj bo najbolje za vas.

Prednosti spinalne anestezije v primerjavi z splošno anestezijo so lahko naslednje:

- manjše tveganje za okužbo prsnega koša po operaciji,
- manjše tveganje za nastanek krvnih strdkov v nogah,
- manj negativen vpliv na pljuča in dihanje,
- dobro protibolečinsko sredstvo nemudoma po operaciji,
- manjša potreba po močnih protibolečinskih sredstvih, ki imajo lahko neželene učinke,
- manj slabosti in bruhanja,
- hitrejša vrnitev k pitju in prehranjevanju po operaciji.

Kako se spinalna anestezija izvede?

- Spinalno anestezijo lahko prejmete v anestezijski ali operacijski sobi. Spoznali boste asistenta za anestezijo, ki je del ekipe, ki bo skrbela za vas.
- Anesteziolog ali asistent bo priključil monitorje za merjenje srčnega utripa, krvnega tlaka in ravni kisika ter po potrebi drugo opremo.
- Vaš anesteziolog bo najprej z iglo vstavil tanko plastično cevko („kanilo“) v veno vaše dlani ali roke. Tako vam bo anesteziolog lahko dovajal tekočine in druga zdravila, ki jih boste morda potrebovali.
- Pomagali se vam bodo postaviti v primeren položaj za spinalno anestezijo.
- Lahko boste sedeli na robu postelje in imeli obe stopali na pručki ali pa ležali na boku tako, da boste kolena stisnili k prsnemu košu.
- Anestezijska ekipa vam bo razložila, kaj se dogaja, da boste razumeli postopke, ki se bodo odvijali.
- Najprej vam bodo vbrizgali lokalno anestezijo, ki bo omrtvila kožo, zaradi česar bo spinalna injekcija manj neprijetna. Anesteziolog vam bo dal spinalno injekcijo, vi pa

se medtem ne boste smeli premikati. Med injekcijo vas bo medicinska sestra oziroma asistent podpiral in miril.

- Včasih bo morda potreben urinski kateter (fleksibilna cevka za odvajanje urina iz mehurja). Če bo treba, jo bodo vstavili, ko bo spinalna injekcija začela delovati.

Kaj bom čutil_a?

Spinalna injekcija pogosto ni nič bolj boleča od odvzema krvi za preiskave ali od vstavljanja kanile. Poseg navadno traja nekaj minut, lahko pa traja dlje, posebno če imate težave s hrbtenico ali prekomerno težo. V nekaterih primerih je treba poizkusiti večkrat.

- Zaradi injekcije boste morda čutili mravljince ali močno bolečino v eni od nog – v tem primeru poskusite mirovati in o tem obvestite anesteziologa.
- Če ste sedeli, vas po injekciji navadno prosijo, da se uležete. Spinalna anestezija navadno začne učinkovati po nekaj minutah.
- Ob začetku boste čutili toploto v nogah in trebuhu, potem pa odrevenelost na dotik. Postopoma vam bodo noge vse težje in vse težje vam bo jih premikati. To je popolnoma normalno saj pomeni, da anestetik deluje.
- Ko bo anestetik polno učinkoval, nog ne boste več mogli dvigniti, prav tako pa ne boste čutili nobene bolečine v spodnjem delu telesa.

Preizkus, ali je spinalna anestezija delovala

Anesteziolog bo delovanje anestezije preveril z različnimi preprostimi preizkusi. Med drugim bo morda:

- napršil_a hladno tekočino na vaše noge in trebuh in vas vprašal_a, ali kaj čutite
- nežno pritisnila na vaše noge in trebuh s topim koncem instrumenta
- prosil_a, da dvignete noge.

Med temi preizkusi je koncentracija zelo pomembna, saj se vi in anesteziolog_ka le tako lahko prepričate, da anestetik deluje. Anesteziolog bo privolil v začetek operacije, ko bo prepričan, da anestetik učinkuje.

Med operacijo (samo spinalna anestezija)

- V operacijski dvorani bo za vas skrbela celotna ekipa osebja. Če boste budni, se vam bodo predstavili in vas poskušali pomiriti.
- Anesteziolog in anesteziološki asistent bosta med operacijo skrbela za vašo varnost in dobro počutje.
- Pred operacijo vas bodo namestili. Svojemu anesteziologu povejte, kaj bi vam pomagalo pri boljšem udobju, recimo dodatna blazina ali naslonjalo za roke.
- Lahko, da boste prek lahke prozorne plastične maske prejeli kisik za dihanje, ki bo izboljšal ravni kisika v krvi.

- Zavedali se boste vrveža v operacijski dvorani, vendar se boste s pomočjo anesteziologa, ki bo skrbel za vas, lahko sprostiti.
- Med operacijo boste morda lahko poslušali glasbo. V tem primeru prinesite lastno glasbo in slušalke. Nekateri oddelki so preskrbljeni s slušalkami ali pa predvajajo glasbo v operacijski dvorani.
- Med operacijo se lahko pogovarjate z anesteziologom in anesteziološkim asistentom. To je odvisno od tega, ali so vam dali sedacijo.
- Če boste prejeli sedacijo, boste med operacijo sproščeni in morda dremavi. Med celotno operacijo lahko dremate, lahko pa boste budni ves čas ali le del operacije. Morda vam bo od časa v operacijski dvorani v spominu ostalo vse, morebiti le del ali pa sploh nič.

Za več informacij o sedaciji si oglejte naš letak **Več o sedaciji**, ki je na voljo na naši strani: www.rcoa.ac.uk/patients/patient-information-resources/translations#languages

Važno je, da se zavedate, da boste lahko še vedno potrebovali splošen anestetik, čeprav se je za vašo operacijo načrtoval spinalni anestetik:

- če anesteziolog ne bo mogel izvesti spinalne anestezije
- če spinalna anestezija v predelu posega ne bo učinkovala dovolj dobro
- če bo operacija bolj zapletena ali bo trajala dlje kot pričakovano.

Po operaciji

- Občutek se v celoti vrne v najkasneje štirih urah. Če imate morebiti pomisleke ali skrbi, se z njimi obrnite na osebje oddelka.
- Ko se občutek začne vračati, boste verjetno občutili ščemenje. Morda se boste po posegu čutili neprijetno, prosite lahko, da vam dajo sredstvo proti bolečinam, če je treba.
- Ko učinek spinalne anestezije začne popuščati, boste morda negotovi na nogah in rahlo omotični, če je vaš krvni tlak nizek. Pri prvem vstajanju iz postelje prosite za pomoč osebje, ki skrbi za vas.
- Po spinalnem anestetiku lahko navadno jeste in pijete precej hitreje kot po splošnem anestetiku.

Klinika za predoperativni pregled (predoperativna ocena)

Če je Vaša operacija načrtovana, boste nekaj tednov ali dni pred posegom morda vabljeni v kliniko za predoperativno oceno. Če gre za manj resno operacijo, se bo zdravstveno osebje obrnilo na vas po telefonu z nekaj vprašanji.

Prosimo, če s seboj prinesete:

- seznam zdravil, ki jih trenutno jemljete, ali pa zdravila v originalni embalaži
- morebitne informacije o opravljenih testih in zdravljenjih iz drugih bolnišnic
- informacije o morebitnih težavah, ki jih imate vi ali vaša družina z anestetiki
- morebitne rezultate nedavnih meritev krvnega tlaka.

Če jemljete zdravila za redčenje krvi, je pomembno, da tim za predhodno oceno to zve in se z vami pogovori, ali jih boste morali pred operacijo prenehati jemati. S svojim anesteziologom se boste lahko srečali na kliniki. Če ne, boste svojega anesteziologa spoznali v bolnišnici na dan vaše operacije.

Tveganje in anestetiki

Sodobni anestetiki so zelo varni. Obstajajo nekateri pogosti stranski učinki anestetikov ali opreme, ki običajno niso nevarni ali dolgotrajni. Tveganja se med posamezniki razlikujejo in so odvisna od postopka in anestezijske tehnike.

Vaš anesteziolog se bo z Vami pogovoril o tveganjih, za katere meni, da so relevantna za Vas. O manj pogostih tveganjih se bo z Vami pogovoril le, če meni, da so za Vas relevantna.

Spinalna anestezija ima nekaj značilnih stranskih učinkov, na primer močen glavobol in poškodbo živcev. Če želite zvedeti podrobnosti o nevarnosti, obiščite www.rcoa.ac.uk/patients/patient-information-resources/translations#languages

Skupno odločanje

Skupno odločanje poskrbi za podporo posameznikov, da sprejmejo odločitve, ki so prave za njih. Je skupni proces, skozi katerega klinični delavec podpira pacienta, da doseže odločitev glede svojega zdravljenja.

Ta pogovor združi:

- strokovno znanje kliničnega delavca, na primer o možnostih zdravljenja, dokazih, tveganjih in prednostih
- kar pacient najbolje pozna: svoje lastne preference, osebno situacijo, cilje, vrednote in prepričanja.

Izvedite več na: www.england.nhs.uk/personalisedcare/shared-decision-making

Tukaj je nekaj virov, ki jih lahko uporabite, da iz posvetovanj z anesteziologom ali osebjem za predoperativno oceno odnesete kar se da veliko:

Okvir Choosing Wisely UK BRAN

Ta vir uporabite kot opomnik, da postavljate vprašanja o zdravljenju.

https://bit.ly/CWUK_leaflet

NHS postavi tri vprašanja

Morda boste morali sprejemati odločitve glede svojega zdravljenja.

https://bit.ly/NHS_A3Qs

Center za perioperativno oskrbo (CPOC)

CPOC skupno sprejemanje odločitev obrazloži v obliki animacije.

www.cpod.org.uk/shared-decision-making

Vprašanja, ki jih morda želite zastaviti

Če imate vprašanja glede svojega anestetika, si jih zapišite (lahko uporabite spodnje primere in svoje dodate spodaj). Če želite pred dnevom operacije govoriti z anesteziologom, se obrnite na ekipo za predoperativno oceno, ki bo morda lahko poskrbela, da se boste po telefonu pogovorili z anesteziologom ali se z njimi srečali v ambulanti.

- 1. Kaj so zame dobre in kaj slabe strani spinalne anestezije?**
- 2. Obstajajo poleg spinalne anestezije še druge možnosti?**

Izjava o omejitvi odgovornosti

Trudimo se, da bi bili podatki v tej zloženki točni in aktualni, vendar tega ne zagotavljamo. Ne pričakujemo, da bodo te splošne informacije odgovorile na vsa vprašanja, ki bi jih lahko imeli, ali da bi obravnavali vsa področja, ki bi se vam zdela pomembna. O izbiri ali morebitnih težavah, se posvetujte s svojim zdravniškim osebjem, pri tem pa naj vam ta navodila služijo kot vodilo. Zloženska se ne sme obravnavati kot zdravniški nasvet. Ne sme se uporabljati za komercialne ali poslovne namene. Za celotno izjavo o omejitvi odgovornosti kliknite tukaj (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/slovenian).

Vse prevode je zagotovila prevajalska skupnost Translators without Borders (Prevajalci brez meja). Kakovost teh prevodov je preverjena, kljub temu pa obstaja nevarnost netočnosti in napačne interpretacije nekaterih informacij.

Zaupajte nam svoje mnenje

Če imate kakršne koli pripombe, jih pošljite na naslov: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Šesta izdaja, april 2023

Ta zloženska bo pregledana v treh letih od datuma objave.

© 2023 Royal College of Anaesthetists

To zloženko se lahko kopira za pripravo informacijskega gradiva za paciente. Pri tem navedite ta izvorni vir. Če želite del te zloženske uporabiti v drugi publikaciji, morate to ustrezno navesti in odstraniti logotipe, blagovne znamke in slike. Za več informacij se obrnite na nas.